

Saarde Sõnumid

Nr 1 (228) 25. jaanuar 2022

Vallavanema veerg

Uuele aastale kohaselt on vallavalitsusel ja volikogul käsil Saarde valla 2022. aasta eelarve koostamine. 20. jaanuaril toimunud volikogu istungil oli 2022. aasta eelarve esimesel lugemisel. Seoses sellega on esile kerkinud mitmed teemad, mida siinkohal selgitada püüan.

Ei ole saladus, et vallavalitsus on nii eelarve- ja majanduskomisjonile kui ka arengu- ja planeerimiskomisjonile tutvustanud ettepanekuid, kuidas 2022. aasta eelarves suurendada põhitegevuse tulemit 2021. aasta tasemeni. Nendeks ettepanekuteks olid tõesti nii Tihemetsa sauna kui ka Kilingi-Nõmme linnasauna sulgemine, kuid seda eesmärgiga leida MTÜ-d, kes sooviksid saunateenuse pakkumise üle võtta ning luua seeläbi teenusele uue kvaliteedi ja taseme. Pikka aega on räägitud ka Kilingi-Nõmme Vabaajakeskuse kui asutuse tegevuse lõpetamisest, uue noorsootöökonseptsiooni loomisest ja tegevuse alustamisest Pargi tn 6 hoones. Ka see ettepanek on vallavalitsuse poolt jätkuvalt jõus ning töös. Ning tõesti, ka Tali Seltsimajas toimuvate tegevuste ümberkolimine Tali endise lasteaia hoonesse oli üheks vallavalitsuse ettepanekuks. Seejuures oleme valmis ka Tali Seltsimaja hoone mõne aktiivse MTÜ kasutusse andma, kes oma tegevusega saaks kohalikku seltsiellu uut energiat tuua.

Kõik eelnevad ettepanekud ja tegevused on vajalikud selleks, et suudaksime oma valda tasakaalukalt ja ratsionaalselt majandada. Mõistan, et võib olla keeruline mõista selliste tegevuste vajalikkust, sest koguaeg on ju nii olnud. Samas usun, et kõik mõistavad, et miski ei saa igaveseks jääda nii nagu alati on olnud. Selleks, et edasi liikuda ja areneda, vajame vallana uut lähenemist ja vaadet. Viimaste kuude kõrged elektri- ja kütusehinnad ei ole jättnud kedagi puudutamata, sh ka valda. Sellest tulenevalt arutab vallavalitsus selle nädala vallavalitsuse istungil kindlasti ka võimalust öisel ajal tänavavalgustus välja lülitada. Oleme olukorras, kus peame tegema karme otsuseid, mis selgelt tekitavad kodanikes vastakaid tundeid, kuid see kõik on vajalik selleks, et antud keerulisest olukorrast edukalt välja tulla.

Margit Schmidt ja Eiki Lehemets. Foto: Ants Liigus

Pärnumaa spordiauhindade galal selgusid parimad sporditegijad

13. jaanuaril restoranis Noot toimunud spordiauhindade galaõhtul "Tähesära 2021" tehti teatavaks Pärnu linna ja maakonna 2021. aasta parimad sportlased. Samuti anti üle tänukirjad ümmargusi tegutsemis-

aasta juubeleid tähistavatele spordiklubidele ja tänumeened pikaaegse Pärnu ja Pärnumaa spordiliikumise arengusse panustamise eest.

Saarde vallast pälvivad tänumeened Võimlemisklubi „Githa“ eestve-

daja ning võimlemise treener Margit Schmidt ja maletreener Eiki Lehemets.

Õnnitleme tunnustuse puhul!

23. VEEBRUARIL KELL 18:00
KILINGI-NÕMME KLUBIS

EESTI VABARIIGI 104 SAARDE VALLA tänapäeva

Saarde Vallavalitsus tunnustab noorte-, kultuuri- ja kogukonnavaldkonna ning spordiaasta parimaid

Toimub pidulik kontsert ja auhindade üleandmine ning sünnipäevavordi söömine

Tantsuks mängib ansambel KRUIIS!
Laudade broneerimine tantsuõhtule telefonil 55695715 või e-posti aadressil klubi@saarde.ee

SÜNDMUS ON TASUTA!

SISSEPÄÄS KLUBISSE VASTAVALT VABARIIGI VALITSUSE POOLT KEHTESTATUD COVID-19 NÕUETELE!

24. VEEBRUAR KELL 10:00

EESTI VABARIIGI 104. AASTAPÄEVA tseremoonia

SAARDE VABADUSSÖJA
MÄLESTUSSAMBA JUURES

Eesti Vabariigi aastapäeva kontsert "Lood lugudes"

24.veebruaril kell 14.00 Surju Rahvamajas

Esinevad
naisrahvatantsurühm Sõbratarid
naisrahvatantsurühm Vikkel
naiskoor Kirekeel
Surju Kooli akordionistide ansambel

Sissepääs Covid tõendi alusel

Saarde Vallavolikogus

22. detsember 2021

- lõpetati määruse eelnõu II lugemine ja anti määrus „Saarde Vallavolikogu 17.10.2018 määruse nr 28 „Saarde valla arengukava

- ja eelarvestrateegia aastateks 2018-2028“ muutmise“;
- anti määrus „Saarde valla 2021. a II lisaeelarve“;
- katkestati otsuse eelnõu „Hoo-

nestusõiguse seadmine otsustuskorras (Pärnu tn 44a)“ lugemine.

Eiko Tammist
volikogu esimees

Saarde Vallavalitsuse istungitel

15. detsembril 2021

- suunati Saarde valla 2021. a II lisaeelarve eelnõu arutamiseks volikogu eelarve- ja majanduskomisjonile;
- väljastati ehitusluba Saarde külas Kalda tee 1 kinnistul asuva kiriku valgustuse uuendamiseks;
- anti kasutusluba Rabakülas Nurme kinnistule püstitatud ühepereelamu kasutusele võtmiseks;
- anti ehitusluba Allikukivi külas Vana-Jordani kinnistule puurkaevu rajamiseks;
- anti soodustused olmejäätmeveol;
- jäeti rahuldamata korraldatud jäätmeveoga perioodiliselt mitmeliitunuks lugemiseks esitatud taotlus;
- otsustati maksta hooldus- ja sotsiaalse õendusabi toetust;
- muudeti tugiisikuteenuse osutamise ja tugiisiku määramise 3 korraldust;
- suunati määruse eelnõu „Isikliku abistaja teenuse osutamise tingimused ja kord“ arutamiseks volikogu sotsiaalkomisjonile
- jäeti rahuldamata avaldus kütte-toetuse saamiseks;
- määrati kinnisasjaga liitmiseks sobiva katastriüksuse lähiaadress ja sihtotstarve;
- seati Jaamakülas asuvale Laanemetsa tee kinnistule tähtajatu sundvaldus Elektrilevi OÜ kasuks. Sundvalduse ala pindala on ligikaudu 80 m² vastavalt korraldusele lisatud asendiplaanile. Sundvaldus seati elektri maa-kaabelliini paigaldamiseks ja talumiseks ning majandamiseks kaitsevööndi ulatuses.
- võeti teadmiseks Passiivse elektroonilise side juurdepääsuvõrgu rajamine Kilingi-Nõmme linna ning anti kooskõlastus projektile passiivse elektroonilise side juurdepääsuvõrgu rajamine Väljaküllas Saarde vallas;
- otsustati maamaksumäärade kehtestamise otsuse eelnõu suunata volikogu eelarve- ja majanduskomisjonile.

23. detsembril 2021

- otsustati muuta Osäühingu Saarde Kommunaal ja Saarde Vallavalitsuse vahel sõlmitud avaliku teenindamise lepingut vastavalt esitatud taotlusele;
- väljastati ehitusluba Saarde vallas Väljakülas Vasu kinnistule 2x200 kW päikeseelektrijaama rajamiseks;
- kinnitati ja väljastati projekteerimistingimused Saarde vallas Jaamakülas asuvale Kikijõe kinnistule 15 kW võimsusega päikeseelektrijaama ehitusprojekti koostamiseks;
- anti soodustused olmejäätme-

veol;

- edastati arvamus Tõitoja II liivakarjääri keskkonnaloa andmise otsuse eelnõu kohta;
- võeti vastu korraldused sotsiaalhoolekande küsimustes;
- kinnitati Surju Hooldekodu „Videvik“ kohamaksumus alljärgnevalt: Rahvastikuregistri andmetel Saarde vallas elavatele hoolealustele koht 2-kohalises toas 900 eurot, väljaspool Saarde valda elavatele hoolealustele koht 2-kohalises toas 950 eurot; Saarde vallas elavatele hoolealustele koht 1-kohalises toas 1000 eurot, väljaspool Saarde valda elavatele hoolealustele koht 1-kohalises toas 1050 eurot;
- otsustati edastada taotlus maa ostmiseks volikogu arengu- ja planeerimiskomisjonile;
- käsitleti sadeveest põhjustatud probleemi Kasepõllu vkt 5 kinnistul Kilingi-Nõmmes;
- edastati Jänesemäe-Kiisa tee võõrandamise seisukoht ning Valga-Uulu maanteel paikneva Laadi bussipeatuse valgustuse kohta tehtud pöördumine volikogu arengu- ja planeerimiskomisjonile;
- tutvuti eraisiku kirjaga ning otsustati, et vastuskirja koostab haldusnõunik;
- määrati energia hindade tõusu leevendusmeetme taotluste vastuvõtmise alguseks 10. jaanuar 2022.

29. detsembril 2021

- suurendati Osäühingu Saarde Kommunaal osakapitali ainuosa rahalise sissemaksega summas 25 000 eurot, millest 1000 euroga suuredatakse osa nimiväärtust 223 000 euron ja ülejäänud 24 000 eurot kantakse ülekursiga omakapitali;
- muudeti Piiri ja Põllu tänava andmeid Teeregistrisse kandmiseks;
- kinnitati 2022.a jaanuari juubelitoetuste väljamaksmine kogusummas 600 eurot;
- võeti vastu korraldused sotsiaalhoolekande küsimustes;
- väljastati ehitusluba Saarde vallas Jaamakülas Kikijõe kinnistule 15 kW võimsusega päikeseelektrijaama rajamiseks;
- otsustati suunata 3 otsuse eelnõud arutamiseks volikogu arengu- ja planeerimiskomisjonile.

05. jaanuaril 2022

- otsustati suunata otsuse eelnõud „Arvamuse andmine Kauoja III liivakarjääri kaevandamisloa taotluse kohta“ ja „Arvamuse andmine Kauoja IV liivakarjääri kaevandamisloa taotluse kohta“ arutamiseks volikogu arengu- ja planeerimiskomisjonile;

- kehtestati hajaasustuse programmi 2022. a taotlusvoorus toetatavate valdkondade prioriteetsus ja eelistatud sihtrühmad ning moodustati hajaasustuse programmi 2022. a vahenditest toetuse saamiseks esitatud taotluste hindamiseks ja toetatud projektide menetlemiseks komisjon;
- otsustati soodustuste andmine olmejäätmeveol;
- kinnitati riigihanke „Saarde valla jäätmejaama rajamine“ tulemused.
- otsustati sõlmida OÜ-ga Tervisetera üürileping perioodiks 03.01.2022-31.12.2026 Saarde vallas Kilingi-Nõmmes aadressil Pärnu tn 65 esimesel korrusel asuva äriruumi kasutamiseks.

07. jaanuaril 2022

- anti kasutusluba Kilingi-Nõmme linnas Kiriku tn 14 kinnistule püstitatud ühepereelamu kasutusele võtmiseks;
- kinnitati alates 01.01.2022 Saarde valla koolieelsetes lasteasutustes vanemate poolt kaetava osa kuumäär, milleks on 23 eurot ühe lapse kohta.

12. jaanuaril 2022

- kinnitati Saarde valla haldusteritooriumil paiknevate maksustatavate maatükkide maksustamishinna aktid nr 8014-16071, mis on koostatud maamaksu infosüsteemis;
- määrati Reinu külas asuva Sillaotsa katastriüksusjagamisel tekkivate katastriüksuste lähiaadressid ja sihtotstarbed;
- määrati Ilvese külas asuva Vana-Kirsimetsa katastriüksus jagamisel tekkivate katastriüksuste lähiaadressid ja sihtotstarbed;
- kinnitati ja väljastati projekteerimistingimused Saarde vallas Saarde külas Meose tee 13 asuvale kinnistule 15 kW võimsusega päikeseelektrijaama ehitusprojekti koostamiseks;
- kinnitati sisekontrolli nõuniku 2022. a tööplaani;
- võeti vastu korraldus sotsiaalhoolekande küsimuses.
- otsustati edastada määruse eelnõu „Saarde valla osalemine Mittetulundusühingus Eesti Jäätmehoolduskeskus“, otsuste eelnõud “Vallavara võõrandamine enampakkumise korras“ ja „Hoonestusõiguse seadmine otsustuskorras“ arutamiseks volikogu arengu- ja planeerimiskomisjonile
- otsustati edastada otsuse eelnõu „Audiitori määramine“ vallavolikogule.

Külli Veber
vallasekretär

Muutus vallavalitsuse struktuur ja koosseis

20. jaanuari 2022. a Saarde Vallavolikogu istungil kinnitati Saarde Vallavalitsuse uus struktuur ja vallavalitsuse koosseis. Vallavalitsus

on 3-liikmeline ning sinna kuuluvad lisaks vallavanem Külli Karule abivallavanem Mait Talvoja ja sotsiaalnõunik Marina Raid.

Hajaasustuse programmi 2022. aasta taotlusvoor avaneb 1. veebruaril

Riigihalduse ministri 15.12.2021. a käskkirjaga nr 176 kinnitati hajaasustuse programmi 2022. a taotlusvooru avamise tähtpäevaks **1. veebruar 2022. a** ning taotluste esitamise tähtpäevaks **1. aprill 2022. a**.

Hajaasustuse programm viiakse ellu riigihalduse ministri 22.02.2018. a määruse nr 14 „Hajaasustuse programm“ alusel.

Programmi eesmärgiks on tagada hajaasustusega maapiirkondades elavatele peredele head elutingimused ning seeläbi aidata kaasa elanike arvu püsimisele neis piirkondades.

Programmist toetatakse majapidamiste veevarustus- ja kanalisatsioonüsteemide, juurdepääsuteede ning autonoomsete elektrisüsteemidega seotud tegevusi.

Toetuse taotlejale esitatavad nõuded

Taotleja alaline elukoht on **taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist** hajaasustusega maapiirkonnas asuv majapidamine.

Taotleja elukoht on rahvastikuregistri andmete kohaselt katkematult taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist majapidamine, millele projektiga toetust taotletakse.

Taotlejal ei tohi olla riiklike või kohalike maksude osas maksuvõlga, välja arvatud juhul, kui see on ajatatud.

Projektil võib olla ka kaastaotleja(id). Kaastaotlejale kehtivad samad tingimused, mis taotlejalegi.

Toetuse andmise põhimõtted Maksimaalne toetus programmist ühele majapidamisele on 6500 eurot. Programmist eraldatud toetuseks loetakse ka viiel eelneval kalendriaastal programmist saadud toetuse summa.

Iga valdkonna jaoks on ühele majapidamisele võimalik toetust saada programmist üks kord kuue kalendriaasta jooksul.

Toetust võib anda tingimuse, et taotluse esitamise päevaks on kohalik omavalit-

sus kinnitanud eelmise sama majapidamisega seotud projekti toetuse kasutamise aruande.

Taotleja ja kaastaotleja oma- ja kaasfinantseering peavad kokku moodustama vähemalt 33% projekti abikõlblikest kuludest.

Toetus moodustab kuni 67% projekti abikõlblikest kuludest.

Projekti ajalise kestuse arvestus algab toetuslepingu sõlmimisest ning projekti elluviimine peab olema lõppenud 31. oktoobriks 2023.

Toetatavate tegevuste prioriteetsus ja eelistatud sihtrühmad:

Saarde Vallavalitsus on **5. jaanuari 2022. a korraldusega nr 1** määranud 2022. a taotlusvooru toetatavate valdkondade prioriteetsuse alljärgnevalt:

- veevarustussüsteemid;
- kanalisatsioonisüsteemid;
- juurdepääsuteed;
- autonoomsed elektrisüsteemid.

Eelistatud sihtrühmadeks 2022. a taotlusvoorus on määratud leibkonnad, mille koosseis on kuni 18-aastased liikmed ning leibkonnad, mille koosseis on puudega isikud.

Taotlemine

Taotlused koos lisadokumentidega saab esitada Saarde Vallavalitsusele **alates 1. veebruarist 2022. a kuni 1. aprillini 2022. a**, kas digitaalselt e-posti aadressile **info@saarde.ee** või allkirjastatuna paberil aadressile Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme linn, Saarde vald, 86304 Pärnu maakond.

Taotlusvorm, lisadokumendid ja programmi täpsemad tingimused on leitavad Riigi Tugiteenuste Keskuse veebilehelt <https://www.rtk.ee/meede-hajaasustuse-programm> ja Saarde valla veebilehelt <https://saarde.kovtp.ee/hajaasustuse-programm>.

Lisainformatsioon:

Kaie Sakala
tel 449 0134, 5307 0296
kaie.sakala@saarde.ee

Saarde Kommunaali tegemised 2021. aastal

Uue aasta algus on hea aeg vaadata tulevikku ja teha plaane. Ühtlasi annab suurepärase võimaluse hinnata möödunud aastat ja teha kokkuvõtteid.

2021. aasta oli nii mitmeski mõttes tormiline ja esitas omajagu väljakutseid. Saarde Kommunaali suurimaks ettevõtmiseks möödunud aastal olid Veelikse ja Tali veemajandusprojektid. Ettevalmistused said alguse juba 2020. aastal, mil toimusid hanked ja projekteerimised. 2021. a kevadeks valmisid Veelikse küla uued vee- ja kanalisatsioonitorustikud. Varasemalt sai omavahendite arvelt renoveeritud puurkaev- pumpla. Projekti suurimaks eesmärgiks oli tagada Veelike küla elanikele nõuetekohane joogivesi.

2021. a detsembrikuus sai valmis Tali külas uus veetötlusjaam ja reoveepuhasti. Samuti rekonstrueeriti täies ulatuses kogu vee- ja kanalisatsioonitorustik. Usun, et Tali inimeste joogivee kvaliteet on oluliselt paranenud. Uus reoveepuhasti tagab nõuetekohase reovee puhastamise, mille tulemusena on loodusele tekkiv kahju viidud võimalikule minimaalsele tasemele. Siin kohal tahaksin tänada Veelikse ja Tali inimesi, kes näitasid ülesse mõistvat suhtumist ja ootasid kannatlikult puhta joogivee saabumist.

Eelmisel aastal sai valmis ka Surju asula uus reoveepumpla. Tegemist on igati kaasaegse ja SCADA süsteemis kaugjälgitava reoveepump-laga. Vana reoveepumpla oli tehniliselt aegunud ja hooldamine kohati lausa ohtlik.

Suureks töövõiduks saame lugeda Pärnu tänava sademetevee lahti ühendamist kanalisatsioonist, mis leidis aset Pärnu tänava asfaltkatte rekonstrueerimisel. Antud muudatus parandas oluliselt Kilingi-Nõmme reoveepuhasti tööd.

Meie ettevõtte kõige olulisem valdkond on vaieldamatult veemajandus. Anname endast parima, et tagada tõrgeteta töö ja leida toimivaid lahendusi.

Üheks suurimaks takistuseks veevärgi teenuse pakkumisel on osu-

Tali küla veemajandusprojekti lõpetamine. Foto: Mihkel Muulmann

tunud elektrivõrgu varustuskindlus. Üsna väike tuulekiirus suudab põhjustada elektrikatkkestusi, millest peamiselt saavad mõjutatud Veelikse, Tali, Tihemetsa, Surju, Rabaküla aga ka Jaamaküla. Kurvaks aga teeb see, et katkestused ei ole ühekordsed vaid sagedane probleem.

Nii nagu koduses majapidamises teevad sagedased katkestused liiga tehnikale ei jää sellest puutumata ka meie. Oleme sunnitud hävinud tehnika asendama aga see on teinekord üsna kulukas ja põhjustab ettevõtte ootamatuid väljaminekuid. Samuti saavad mõjutatud meie töötajad, kellele langeb läbi selle lisakoormus.

Elektrivõrgu omanikule Elektrilevile oleme saatnud märgukirjad, milles palume leida lahendusi. Hetkel ei ole meie pöördumised vilja kandnud aga jätkame ja loodame, et see tegevus viib siiski soovitud eesmärgini.

Ühe näitena elektrikatkkestuste mõjust tooksin välja 29.07.2021, kui toimus katkestus Saarde vallas. Elektrikatkestuse tõttu sattus ohtu Kilingi-Nõmme perearstikeskuses hoitud COVID-19 vaktsiinide nõuetekohaste säilitamistingimuste tagamine. Saarde Kommunaal oli elektrikatkkestuse tõttu sunnitud reageerima ja saatsime oma töötajad valla territooriumil elektrikatkkestusega seotud probleeme lahendama. Perearstikeskuses tagasime kaasaskantavate

generaatorite abil külmikute töökorra, mis omakorda hoidis ära külmikutes hoiustatud vaktsiinidooside hävimise. Kiire reageerimine hoidis ära ulatusliku kahju. Vool oli lõpuks ära kokku ca kolm tundi. Generaatorite osas saime abi vabatahtlikelt päästjatelt, kes lahelt oma inventari laenasid. Koostöö viib lahendusteni.

Juba mõnda aega tagasi seadsime omale ambitsiooniks saada uued koolibussid. 2021 kevadel saatis meid edu. Üheks bussiks on Mercedes-Benz Sprinter Panel van 516 CDI pika versiooniga, mis on ehitatud 19+1 kohaliseks. Detsembrikuus õnnestus meil hankida täiendusena vähekasutatud koolibuss Renault Master. Tänu uutele bussidele suudame tagada õpilaste turvalise transpordi ja õpilasliinide kvaliteetse teenindamise. Vanade busside töökindlus ja tehnilised probleemid esitasid üha suuremaid väljakutseid.

Möödunud aastal proovisime parandada meie saunade töökindlust ja ohutust. Tihemetsa sauna leiliruum sai renoveeritud täies ulatuses. Nüüd on leili võtmine mugav ja loodame, et pakub igale saunalisele rõõmu. Kilingi-Nõmme saunas vahetasime välja leiliruumide ahjud, mis oma vanuse tõttu juba ohtlikud.

Saarde kalmistul said suve jooksul parandatud uue kruusakattega mitmed teed. Meie tragi ja pühendunud töötaja Marju Loorentson on võt-

nud omale südameasjaks, et kalmistu oleks korras ja hoolitsetud. Saarde Kommunaal ühineb kõikide nende inimestega, kes on Marjut ja tema tegemisi märganud.

Eelmisel aastal liitus meie meeskonnaga tootmisjuht Urmas Suurpuu. Urmasel on pikaajaline töökogemus antud valdkonnas. Urmas toimetab varasemalt Mulgi vallas seega usun, et sealt saadud teadmised, praktikad ja nipid tulevad meile ainult kasuks. Jõudu ja jaksu Urmasele.

Täna kõiki Saarde Kommunaali töötajaid, kes on ööpäevaringselt valmis reageerima ja panustama, et meie teenused oleksid parimal viisil tagatud ja vallaelanikud hoitud.

Täname vallavalitsust ja volikogu, kellega koostöö on olnud laitmatu. Samuti tahame öelda kiidusõnad suurepärase koostöö eest Kesklinnaametile ja Päästeametile, peamiselt just vabatahtlikele päästjatele. Meil on olnud mitmeid ühiseid koostööotsi ning teie suhtumine on alati olnud abivalmis.

Ja kõige suurema tänu tahaksime oma ettevõtte poolt öelda kõikidele Saarde valla elanikele, kes meid on usaldanud ja meie teenuseid tarbivad. Aitäh Teile!

Morten Aasaroh
juhatuse liige

Saarde Kommunaal

MTÜ Tihemetsa Kogukond

MTÜ Tihemetsa Kogukond on kohalike elanike algatusel loodud ühendus, mille ambitsiooniks on liita kõiki Tihemetsa elanikke ühtseks kogukonnaks, kus on hea koos tegutseda, luua uusi ning äratada üles vanu ning praeguseks ununenud traditsioone. Läbi ühiste ürituste ning võttes arvesse meie kogukonna muresid, rõõme, ootusi ning ideid soovime luua kogukonna, kus meie enda panus aitab meile luua turvalisema ning parema elukeskkonna, huvitavama seltsielu ning tugevama ühekuuluvustunde. Koos suudame me Tihemetsa elu taas õitsema panna ning ootame avasüli kõigi Tihemetsa elanike kaasamõtlemit ning -rääkimist.

Meie eesmärk on korraldada vähemalt korra iga kvartali jooksul mõni huvitav ühisüritus, millest saavad kõik osa võtta.

Äsja alanud aasta algas meil 8. jaanuaril meeleolukalt Paisjärve ääres lõket tehes. Jätsime üheskoos pidulikult seljataha möödunud jõuluaaja ning põletasime ühekoos jõulukuuski. Loomulikult käisid selle mõnusa ürituse juurde ka erinevate maitsevate küpsiste nautimine ning kuumat tee joomine.

Sellel aastal on kindlasti ees ootamas meid ka teisi lõbusaid ettevõtmisi, kuhu loodetavasti tuleb ka palju

kogukonnaliikmeid kokku, et kõik saaksid osa sellisest mõnusest ja soojast õhkkonnast. Lähiajal on plaanis pidada meeleolukas Sõbrapäeva disko vabas õhus, tervitada meie Vabariigi sünnipäeva öise laternamatkaga ning üheskoos liugu lasta ning hernesupi ning vastlakuklitega teha korralik Vastlapäeva trall. Juba 29. jaanuaril toimub üritus „Päev Tõnu Jürgensoniga“ kes viib kõik huvilised ja registreenunud metsa, et tuua meieni teadmised, kuidas looduses ellu jääda. Veidi kaugemale vaadates on kindel see, et Tihemetsas on vaja kindlasti ka korralikku Jaanipäeva pidu – üheskoos Tihemetsa rahvaga suudame sellest teha kindlasti väga elamus-terohke ja tore ürituse.

Hästi oluline on mõistmine, et igaüks meist on oluline osa meie enda kogukonnast ning meie kõigi ühine panus on see, mis aitab meie kogukonda muuta paremaks kohaks. See, et meil oleks aasta vältel pidevalt üritusi, mida pikkisilmi oodata, või see, kui puhas ja turvaline on meie elukeskkond, on kõik meie ühistes kätes.

Loodame näha julget pealehakkamist, lennukaid ideid ja aktiivset osavõttu üritustelt, sest need on terve kogukonna jaoks, mitte pelgalt MTÜ isiklik huvi.

Dea Jürimäe

EIS kuulutab välja toetusvooru internetialase teadlikkuse tõstmiseks

Toetusi jagatakse kord aastas tegevus- ja projektitoetusena ning saajateks võivad olla kõik Eesti Vabariigis registreeritud MTÜ-d, SA-d, riigi- ja nende allasutused, seltsingud ning haridus-, teadus- ja arendusasutused, mille põhikirjaline tegevus või kavandatud ühekordsed projektid toetavad EIS-i seatud eesmärkide täitmist või toetatavate valdkondade arengut.

2022. aastal jagatakse toetust interneti ja domeeninimede alaste teadustööde ja uuringute tegemiseks ning noorte IT-hariduse edendamiseks, samuti võivad toetust saada erinevad programmid, konverentsid ja uuringud.

Taotluste esitamise tähtaeg on **01. veebruar 2022** ning taotlus tuleb esitada elektrooniliselt aadressil info@internet.ee, järgides

etteantud taotluse vormi. Kulude abikõlblikkuse periood on 01.01.2022–31.12.2022. Kokku jagatakse taotlejate vahel 30 000 eurot toetust.

Toetuseid hindab ja toetuse jagumise määrab EIS-i Nõukogu, lähtudes projekti või tegevuse vajalikkusest, teostatavusest, mõjust ja jätkusuutlikkusest. Täpsemad taotluse hindamiskriteeriumid, taotluste rahuldamise kord ning muud olulised tingimused on sätestatud Eesti Interneti SA toetuste andmise tingimustes ja korras. Lisaküsimuste korral palun kirjutada meile info@internet.ee.

Toetuste korra ning kõik toetuse esitamiseks vajalikud materjalid leiad <https://www.internet.ee/eis/toetus>.

Kuldar Adel
Haridus- ja Noorteamet

Aasta algusest jõustusi mitu olulise mõjuga seadust

Jaanuarist 2022 jõustus mitu olulise mõjuga seadust, mille eelnõu oli välja töötatud justiitsministeeriumis. Muutus miinimumelamise suurus, digisisu ostmisel kaitstakse paremini tarbija õigusi, monopolid hakkasid maksma järelevalvetasu, muutusid kohtulõivud, tsiviilkohtupidamises laienes liht-, kirjaliku ja maksekäsu kiirmenetluse kasutamine ning lihtsus- tuvad kohtudokumentide kättetoimetamise reeglid. Täienes ka teabevahetus Euroopa Liidu riikide äriregistrite vahel.

Miinimumelamise määra seoti lahti alampalgast ja asendatakse valemiga, mis põhineb uuringutel, majandusnäitajatel ja arvestas erinevat majanduslikku võimekust. Eesmärk oli vähendada kohtuvaidlusi ja suunata vanemaid omavaheliste kokkulepete sõlmimisele. Selleks, et aidata lahku läinud vanematel ise välja arvutada minimaalse summa, mille kohus tõenäoliselt nende pere puhul uuest aastast rakenduva süsteemi alusel välja mõistaks, on justiitsministeerium koos registrite ja infosüsteemide keskusega välja töötanud elatiskalkulaatori, mille leiab justiitsministeeriumi kodulehelt.

Teiseks suureks muudatuseks oli see, et konkurentsiametit hakatakse osaliselt rahastama monopolsetelt ettevõtetelt laekunud järelevalvetasudest, mille suurusjärk on 0,02-0,2% teenuse müügitulust. Sellisteks ettevõteteks on kaugkütte-, elektri-, vee-, maagaasi- ja postivõrgu teenuse pakkujad ning sadamad ja lennujaamad.

Kolmandaks tulid muudatused kehtivas tarbijale müügi regulatsioonis ning uued reeglid digitaalse sisu või teenuse ülevõtmisel, mis peaksid tulevikus kaasa tooma suurema selguse. Seaduse jõustumisel nähakse ette kindlad kriteeriumid, millele asjad, sh nutikad asjad, digitaalne sisu või teenus peavad vastama ning sätestatakse ettevõtja vastutus ja tarbija õigused juhuks kui mõni puudus ilmneb, näiteks kui internetist alla laaditud muusikafail ei hakka tarbija seadmes mängima või mõni nutirakendus lõpetab töötamise.

Oluliseks muudatuseks on lihtsamate

menetluste kasutamise võimaluste laienemine tsiviilkohtumenetluses, mis võimaldab saada kohtust lahendeid kiiremini. Maksekäsu kiirmenetluse esitatava nõude piirmäär tõusis 6400 eurolt 8000 euroni. Kirjaliku menetluse saab kohus eelnõu järgi määrata juhul, kui hagi hind ei ületa summat, mis arvestatuna põhinõudel vastab 4500 eurole ja koos kõrvalnõuetega 8000 eurole, lihtmenetlust saab kasutada kuni 3500 euro suuruste põhinõuete ja kuni 7000 euro suuruste kõrvalnõuete puhul. Lihtsus- tusid ka kohtudokumentide kättetoimetamise reeglid.

Kümme aastat muutumatuks püsinud riigilõivud registriosakonda ning tsiviil- ja haldusajades kohtusse pöördumisel tõusid 25-150%, keskmiselt 40%.

31. detsembril 2021 jõustus ka muudatus, mille järel hakatakse Euroopa Liidu äriregistrite sidestamise süsteemi (BRIS) kaudu saatma äriregistrite vahel teateid filiaali registreerimise ja registrist kustutamise ning äriühingu andmete muutmise kohta. Samas muutus välismaa äriühingu filiaali Eestis registreerimine senisest mugavamaks, sest sarnaselt osatähtsuse asutamisele saab seda edastada elektrooniliselt, e-äriregistri kaudu.

Jaanuari keskel jõustus ka seadus, millega saavad tarbijad tulevikus laiemal juurdepääsul autoriõigusega kaitstavale sisule, hinnates samas väärikalt ka õiguste omajate panust. Olulise muudatusena parandatakse füüsilisest isikust autorite ja esitajate läbirääkimispositsiooni autorilepingute sõlmimisel. Veel reguleeriti täpsemalt veebiplatvormide nagu näiteks YouTube ja Facebook kohustust õiguste omajatele väärikalt hüvitist pakuda, kui nende teost on platvormi kaudu jaganud kolmandad isikud. Muudatustega võetakse üle kaks Euroopa Liidu autoriõiguse direktiivi, mis on osaks Euroopa Komisjoni poolt 2016. aastal avaldatud ja palju kõneainet pakkunud autoriõiguse reformipaketist.

Maria-Elisa Tuulik
Avalike suhete nõunik
Justiitsministeerium

Kilingi-Nõmme Tervise- ja Hoolduskeskus

Tagasivaade adventiaega

Kogu detsembrikuu said Kilingi-Nõmme Tervise- ja Hoolduskeskuse hoolealused tunda heade inimeste hoolivust.

8. detsembril korraldas gümnaasiumipere heategevusliku jõululaada, mille tulu oli planeeritud tegevusteraapia toetuseks. Oktoobrikuus sai kümme meie elanikku kogemuse savist kausikese voolimisel. Nüüd tekkis võimalus veel 24 soovijal oma käelist osavust treenida ja kõige kallimale jõulukuks vormida. Jõululaadal õpilaste poolt kogutud summast on võimalik savikojast Maarja Jalasto abiga veel savist midagi meelepärast meisterdada ning muid tege-

vusi proovida.

Raili Lilleleht tõi MTÜ Looeallika ja sõprade poolt valmistatud salmidega jõulukaardid. Meie maja jõuluvana ja päkapikkude saabudes oli nii mõnigi kaval – saades ilusa kaardi luges sealt pealt salmi. Õpilaste poolt tehtud kaardid andsid idee – kui võimalik spikerdada, siis võib seda teha!

Annan ühtlasi edasi varasemate aastate jõulumemmet ja -taadi tervituse tervise- ja hoolduskeskuse perele! Nad ei ole meid unustanud, kuid olukord on lihtsalt keeruline.

Gümnaasiumi Kirjatarga õpilased saatsid juhendaja Anne ja põhjapõder Kätliniga laste enda küpsetatud

ja kaunistatud piparkoogid, mis rõõmustasid hinge ja andsid maitse elamuse!

Adventiaja lõpetasime jõulukohvikuga. Oli neid, kellel augustikuu kohvikukogemus kutsus kohe laua taha menüüd sirvima, aga ka neid, keda tuli veenda, meelitada igapäevaelu rutiinst välja saamiseks. Vahe polnud, positiivse elamuse said kõik – nii kohviku külastajad, kui organiseerijad.

Algselt planeerisime jõuluaegseid kokkusaamisi möödunud aastaga võrreldes leebemas vormis. Kahjuks muutus koroonaviirus vahetult enne jõulupühi meie piirkonnas märgatavalt aktiivsemaks. Seega kordus eelmise

aasta stsenaarium. Tore oli märgata perede leidlikkust. Näiteks esitas koolipoiss vapralt külmkäes akna taga telefonisse lauldes vanavanaemale jõulutervituse – rõõm ka sellisest kohtumisest oli mõlemapoolne.

Adventiaeg on hoolimise ja märkamise aeg. Olen veendunud, et enamik Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi õpilasi ja nende peresid võisid tunda rahulolu, et on oma tegevusega saanud eakale, abivajajale rõõmu valmistada!

Ilusat uut aastat kõigile!

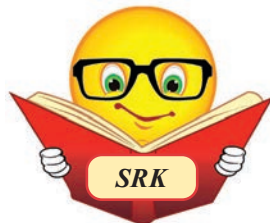
Kristi Sutt
Kilingi-Nõmme Tervise- ja Hoolduskeskus

SURJU RAAMATUKOGUS

Alates 2000. aastast on Kultuuriministeerium korraldanud teema-aastaid. Käesolev kultuurivaldkonna teema-aasta on: „**Raamatukogude aasta 2022**”, mille eestvedajaks on Rahvusraamatukogu. Sel aastal pööratakse pilgud raamatukogudele ning uuritakse lähemalt, mida pakuvad oma lugejatele raamatukogud üle Eesti. Eestis tegutseb kokku üle 800 rahva-, kooli-, teadus- ja erialaraamatukogu, millest 521 on rahvaraamatukogu, 315 kooliraamatukogu ja 39 teadus- ja erialaraamatukogu. Raamatukogud on miski, mida sageli võetakse isenesestmõistetavatenä. Me kõik oleme harjunud, et nad lihtsalt on olemas. Seega on väga tänuväärne, et raamatukogude teema-aasta toob raamatukogud oma murede ja rõõmudega avaliku tähelepanu keskmesse ning võimaldab ühiskondlikul ja kogukondlikul tasandil mõtestada lahti nende rolli.

Raamatukogude aasta avati 12. jaanuari keskpäeval Tarvastu raamatukogus. Kell 11.55 toimus üle-eestiline ettelugemine „Kogu Eesti loeb!”. Ühel ja samal ajal loeti ette katkendeid möödunud aastal enim laenutatud Eesti autori ilukirjanduslikest teostest – täis-

kasvanutele Mudlumi „Mitte ainult minu tädi Ellen” ja lastele Piret Raua „Tobias ja teine B”. Avamisele sai kaasa elada raamatukogus veebiülekanne kaudu ja Mudlumi raamatut loeb Surju hooldekodu hoolealustele ette tegevusjuhendaja Kadri.

Raamatukogude teema-aasta jaguneb neljaks osaks:

Jaanuar-märts – RAAMATUKOGU KIRJANDUS- JA KULTUURI-KESKUS. Raamatukogudel on asendamatu roll kirjanduse hoiustamisel ja tutvustamisel, nii laste, noorte kui ka täiskasvanutele, lugemishuvi tekitamisel ja suunamisel, tagades täiesti TASUTA ligipääsu ammendamatu kultuurivarale, korraldades kohtumisi, põnevaid näitusi, raamatulaatu...

Aprill-juuni – RAAMATUKOGU – KOGUKONNAKESKUS, kus kogukonna liikmed, lastest vanemad, lasteni, saavad koos käia, et erinevatel teemadel arutleda, osaleda õpitingi-

des, mängida lauamänge jne. Kohtumised raamatukogudes aitavad tõsta teadlikkust oma kodukoha raamatukogu võimalustest.

Juuli-August – RAAMATUKOGU VÄLJASPOOL RAAMATUKOGU. Raamatukogud linnatänavatel, rannas, raamatukogubussid, osalemine festivalidel ja teistel üritustel. Teisalt saavad inimesed oma suvistel rännakutel külastada ja avastada raamatukogusid Eesti eri paigus.

September-detsember – TULEVIKU RAAMATUKOGU, roll tulevikus ja tänapäeva ühiskonnas. Klassikaliste lugemissaalidele ja laenuvõttevõttele on lisandunud nende digitaalsed variandid. Tähtis roll on hoolitseda inimeste infotarbimi-

sepädevuse eest, abistada kodanikke suhtlemisel e-riigiga ja andmebaaside kasutamisel ning olla haridus- ja infokeskus.

Kõiki teemasid läbib põhimõte, et raamatukogud on inimestele vajalikud kogu elukaare kestel.

Headeks koostööpartneriteks on kohalikud omavalitsused koos allasutustega, koolid, kirjanikud, raamatupoed, kirjandusfestivalid jne, samuti eraettevõtted, organisatsioonid ja ajakirjandus.

HEAD RAAMATUKOGUDE AASTAT MEILE KÕIGILE JA KOHTUME RAAMATUKOGUS!

Riita Lillemets
Surju Raamatukogu juhataja

Raamatukogude aastal saab olema väga palju ettevõtmisi, millel saab silma peal hoida <https://www.raamatukogudeaasta.ee/> ja teema-aasta FB-lehel.

Energiahinna tõusu osalisest kompenseerimisest

Energiahinna tõusu leevendamiseks hüvitatakse väikese ja kuni keskmise sissetulekuga peredele osaliselt elektri-, gaasi- ja küttearvete hinnatõus.

Toetatav periood: 1. september 2021 kuni 30. märts 2022
Taotluste vastuvõtt: 31. maini 2022

Toetuse sihtrühm

Toetust on õigus saada üksi elaval isikul või perekonnal, kelle kuu keskmine netosissetulek on alla meetmega määratud arvestusliku piiri:

- Pere ühe täiskasvanud isiku kohta on piiriks 1126 eurot kuus (2021. aasta arvestuslik mediaanpalk);
 - iga järgmise, taotluse esitamise ajal vähemalt 14-aastase perekonnaliikme kohta arvestatakse piir koefitsiendiga 0,5;
 - iga taotluse esitamise ajal alla 14-aastase lapse kohta arvestatakse piir koefitsiendiga 0,3.
 - Keskmiste netosissetulekute hulka kuuluvad: palgatulu, sh välismaalt saadud palgatulu; ettevõtlustulu; kasu vara võõrandamisest; renditulu ja litsentsitasud; intressid ja dividendid; pensionid, stipendiumid, toetused, preemiad ja hasartmänguvõidud; kindlustushüvitised ja väljamaksed pensionifondist; madala maksumääraga territooriumil asuva juriidilise isiku tulu. Pere sissetulekutena võetakse arvesse ka toetused, mida makstakse regulaarselt (näiteks hooldajatoetus, lapsehooldustasu, üksikvanema lapse toetus). Puudega vanema toetus, mida makstakse samuti puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse alusel, arvestatakse samuti perekonna sissetulekute hulka. Samuti loetakse sissetulekuks ka rahaline pärand
- Toetust on võimalik taotleda vaid oma peamise elukohaga seotud kulude hüvitamiseks**

Hüvitatavad kulud

Hüvitatakse 80% tarbitud energia koguhinna osast, mis ületab:

- elektril 120 €/MWh (12 s/kWh)
- gaasil 49 €/MWh (4,9 s/kWh)
- kaugkütel 78 €/MWh (7,8 s/kWh)

Toetuse taotlemine

Toetust on võimalik taotleda tagasiulatuvalt kuni viis kuud, seda nii ühe kuu kaupa kui ka mitme kuu osas korraga. Nt jaanuaris 2022 saab taotleda toetust 2021 septembri, oktoobri, novembri või detsembri tarbimise alusel koostatud arvete osas.

Taotluse saab esitada:

- e-posti teel aadressile info@saarde.ee
 - Paberkanal postiga aadressile: Nõmme 22, Kilingi-Nõmme, Saarde vald, Pärnu maakond 86304
- Lisaks on võimalik tuua dokumendid Surju teeninduskeskusesse või Tali teeninduspunkti.

Taotlusele tuleb lisada:

Eluruumi energiatarbimist tõendavad dokumendid selle energia liigi kohta, mille kulude katteks toetust taotletakse. Arved peavad sisaldama tarbitud energiat (kWh või MWh või m³) ning selle maksumust eurodes.

Toetuse väljamaksmine

Toetuse maksmise või maksmata jätmise otsus tehakse maksimaalselt 35 tööpäeva jooksul pärast kõigi dokumentide esitamist. Toetus kantakse üle taotleja soovitud arvelduskontole seitsme tööpäeva jooksul pärast positiivse otsuse tegemist.

Lisainfo

Sotsiaalnõunik Marina Raid 449 0163, 53247 231, sotsiaalspetsialist Mare Kurri 449 0133, 552 1328, sotsiaalspetsialist Elve Tilk 446 0819, 5330 6419

Räägime Kilingi-Nõmme Vabaajakeskusest

Arengu- ja planeerimiskomisjoni liikmena soovin selgitada otsust, mis puudutab Kilingi-Nõmme vabaajakeskust. Otsust ja arutelu ei hakka ma ümber kirjutama, see on kättesaadav Arengu- ja planeerimiskomisjoni koosoleku protokollis nr 1.

Vabaajakeskuse ümberkolimisest Pargi 6 kinnistule on räägitud juba aastaid. Alati peale arutelu ilmuvad mingid vandenõuteooriad, kuidas tahetakse takistada asutuse arengut ja võtta Saarde valla kodanikelt kooskäimise koht. Tegelikult tuleks vaadata kaugemale.

Kui me vaatame Vabaajakeskust praegusel asukohal Pärnu tn 62, on seal ruumi ääretult vähe. Miks muidu asuvad mõnigad atraktsioonid võõral kinnistul. Täna, COVIDi ajastul peaks rohkem tegevust suunama välialale ja Pargi 6 kinnistul on suurem potentsiaal. Pärnu tn 62 siseruumides ei kujuta nagu ette, et seal nii palju inimesi varasemalt koos käis. Suhteliselt kitsas ja killustatud on sealne olukord. Meie ajavõõndis on palju pimedat aega ning kui me tahaks rohkem sotsiaalset sidust luua, peaks ruumid ikka avaramad ja valgusküllasemad olema. Ma arvan, et ruumide hubasuse loob ikka meeskond ja külastajad, mitte see kus hoone asub.

Pärnu tn 62 hoone vajaks hädasti väga suurt raha remondi jaoks. Kui me paneme sinna korraliku summa ja viie aasta pärast on nõuded oluliselt karmimaks muutunud, mis siis saab, kas paneme veel? Ruumi ja avarust juurde ei tule.

Pargi 6 hoonel tuuakse põhiprobleemina välja treppe. Sellele on võimalik leida lahendus, et tagada juurdepääs liikumispuudega inimestele. Plussidena on hoonel toimiv ventilatsioon ja korralik küte, avarad ruumid, suur õueala, korralik parkla, lähedus koolile, bussijaamale, vallavalitsusele, suveaiale, rulapargile ning liumäele. Sealne rahulik ja turvaline liiklus tagab asutusele ohutu juurdepääsu igas eas inimesele.

Vabaajakeskuse töö ümberkorralduse kohta ütlen, et ei ole mõtet elada minevikus. Et vanasti oli nii ja vanasti tehti naa. Vabaajakeskusel on kehtiv põhimäärus – põhimääruse alusel tulebki asutust juhtida, mitte seada kahtluse alla vallavalitsuse otsuseid. Seega arvan, et uus struktuur ja vastavalt muudetud põhimäärus oleks parem. Uue struktuuriga saaks ületada tänaseid vajakajäämisi ja luua kogukonnale uusi teenuskohti.

Dago Reidla

Muutub kojukande teenuseosutaja

Sotsiaalkindlustusamet annab teada, et **alates 1. veebruarist** hakkab pensionide, toetuste ja hüvitiste kojukannet teostama AS Hansab koostöös turvatevõttega Viking Security.

Pensionide, toetuste ja hüvitiste väljamakseperiood jääb samaks ja see on 5.-12. kuupäevani. Osade klientide jaoks võib küll muutuda senine kojukande kuupäev, aga nende inimestega võtab

teenuseosutaja eraldi ühendust ning täpsustab uue kuupäeva. Teenuseosutaja tunneb ära Viking Security ametivormi ja töötõendi järgi.

KOJUKANDE TEENUSEOSUTAJA MUUTUB

Hea hüvitise saaja!

Meil on hea meel, et saame Sind aidata sellega, et toome Sulle määratud hüvitised koju. Anname teada, et **alates 01.02.2022** toob Sulle hüvitised koju ettevõtte **Hansab AS** koostöös **Viking Security**ga. Kojukande teenustasu on **6.70 eurot**, juhul kui Sulle seni toodi hüvitis tasuta koju, siis see ei muutu.

Teenuseosutaja tunneb ära Viking Security ametivormi ja töötõendi järgi. Alljärgnevalt viis soovitus selleks, et saaksime Sulle hüvitise koju tuua.

1. Palun ole sel päeval kodus, kui teenuseosutaja Sulle hüvitise toob. Juhul kui Sinu kojukande päev muutub, siis võtame Sinuga ühendust.
2. Kui pead kojukande päeval kodust eemal olema, saad selleks perioodiks lasta kanda toetus enda või oma lähedase pangakontole. Pangakontost anna teada Sotsiaalkindlustusametile.
3. Hüvitise kättesaamisel tuleb Sul teenuseosutajale näidata oma isikut tõendavat dokumenti. Volikirja olemasolul saab ka keegi teine Sinu hüvitise vastu võtta.
4. Aadressi ja telefoninumbri muudatustest palun anna teada Sotsiaalkindlustusametile
5. Kui Sul on koer, siis palun veendu, et teenuseosutaja pääseks turvaliselt majani.

Sotsiaalkindlustusamet
+372 612 1360
info@sotsiaalkindlustusamet.ee
www.sotsiaalkindlustusamet.ee

Hansab AS
+372 669 0505
Telefoniliin avatud iga kuu 5.-12. kuupäevani.

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Hansab

Eesti Haigekassa juhib tähelepanu emakakaelavähi ennetamise ning varajase avastamise olulisusele

Eestis on emakakaelavähi haigestumuse ja suremuse näitajad mitmete Euroopa riikidega võrreldes väga kõrged ning emakakaelavähi esinemissagedus aina kasvab. Siinkohal on tähtis mees pidada, et emakakaelavähk on ennetatav, mistõttu on äärmiselt oluline regulaarselt osaleda emakakaelavähi sõeluuringul. Sõeluuringus osalemine aitab võimalikud rakumuutused ja vähieelsed seisundid avastada varakult, mil need on ravitavad.

Emakakaelavähi sõeluuringule kutsutakse 30-65-aastaseid naisi iga viie aasta järel. 2022. aastal on sõeluuringule oodatud kõik naised sünniaastaga 1957, 1962, 1967, 1972, 1977, 1982, 1987, 1992.

Sõeluuringul osalemiseks ei pea jääma kutset ootama. Kui sinu sünniaasta kuulub sõeluuringu sihtrühma, siis broneeri aeg juba täna! Sõeluuringuid tegevate tervishoiuasutuste kontaktid leiab haigekassa kodulehelt <https://www.haigekassa.ee/soeluuringu-kontaktid>. Kuni 31. jaanuarini saavad sõeluuringul osaleda ka need naised, kes aastal 2021

mingil põhjusel sõeluuringule ei jõudnud – need on naised sünniaastaga 1956, 1961, 1966, 1971, 1976, 1981, 1986, 1991. Naised, hoolige oma tervisest ja kontrollige end regulaarselt! Kingi endale kindlustunne, sest emakakaelavähk on ennetatav. Sõeluuringute kohta saate infot küsida oma perearstilt või haigekassa infotelefonilt 669 6630.

Eesti Haigekassa

Kilingi-Nõmme Gümnaasium

Kilingi-Nõmme Gümnaasiumis said kokku Pärnumaa koolijuhid

Teisipäeval, 18. jaanuaril kohtusid üle pika aja silmast-silma Pärnumaa Koolijuhide Ühenduse liikmed. Kohale olid tulnud 17-ne Pärnumaa kooli esindajad.

Koostööpäeva juhatas sisse tõine arutelu gümnaasiumiastme õpilaste õppetöö mitmekesistamise teemadel. Ühiselt arutati koostöövõimaluste üle ülikoolidega, tutvustati juba toimivaid valikkursuste süsteeme, räägiti ülikoolide ning üldhariduskoolide ühistest suundadest ja huvidest ja ning otsiti koos lahendusi esilekerkinud kitsaskohtadele.

Eestimaa koolijuhide ühenduse juhatuses toimuvast andis ülevaate Aule Kink, kes kõneles lähemalt Dubais toimunud Eesti koolijuhide ja haridusminister Liina Kersna kohtumisest Araabia Ühendemiraatide haridusministriga. Araabia-maad tundsid sügavat huvi meie telesaate Rakett69 formaadi ja ka AHHA teat-

dukeskusega koostöös loodud õpihuvilaagrite vastu. On ju nimetatud õpihuvilaagritest paljud meie enda kooli õpilasedki osa saanud.

Kodusematel teemadel rääkis Pärnumaa Koolijuhide Ühenduse esimees Peep Eenraid, kes tutvustas aastal 2022 eesootavaid koolituspäevi ning ettevõtmisi.

Õppekavade arenduse paratamatusest, suundadest ning seostest Eesti haridusvaldkonna arengukavaga kõneles Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi õppealajuhataja Kairi Kaldoja.

Kohtumise lõpetas oma ettekandega „Õpetajate järelkasvu arengusuunad kuni 2026“ Haridus- ja Teadusministeeriumi haridusjuhtimise ja õpeajapoliitika valdkonna juht Heidi Uustalu. Nimetatud ettekanne puudutas muuhulgas haridusvaldkonna arengukava, erinevaid haridusvaldkonnas läbiviidud uuringuid ning õpetajate järelkasvu töögrupi arutelusid. Ka Pär-

numaa koolivõrgu tulevik ning õpilaste ja õpetajate arvu trendid olid kõnealused teemad.

Päev oli pungil olulisest infost, jällenägemisrõõmust, pealehakkamisest ning kohtumisel alguse saanud uutest ja huvitavatest väljakutsetest.

Kairi Kaldoja
Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi õppealajuhataja

Heidi Uustalu

Aule Kink

Fotod:
Kairi
Kaldoja

Kilingi-Nõmme Lasteaed „Krõll“

Uusaastasooovid

Kätte on jõudnud 2022 aasta ja see tuleb Krõlli lasteaia Mõmmikute rühma lastele väga tegus – lõppemas on mängulise õppimise aeg lasteaia ja sügisest saavad neist juba koolilapsed. Hetkel on käimas veel viimased ettevalmistamised kooliks. Selgeks hakkavad saama nii lugemine kui ka arvutamine, lapsed on ka osavad interaktiivsete vahendite kasutajad ja saavad hakkama ka lihtsamate robotite programmeerimisega. Lisaks on lapsed ka tublid kokkajad – kokkade juhendamisel on lastel võimalus käia köögis ja osaleda söögitegemises. Aga nende aastate jooksul on meil toimunud veel palju põnevat. Koostöös lapsevanematega oleme korraldanud erinevatel tähtpäevadel pidusid ja kutsunud neid külla. Kahjuks on piiranutega muutunud ka koostöövormid – lasteaiapidudel kohapeal osalemise asemel saavad lapsevanemad nüüd neid vaadata video vahendusel. Suure õhinaga oodatakse järgmist suuremat sündmust – öödiskot ja seejärel ongi juba ees lõpupidu.

Sellega seoses uurisime lastelt otse, milliste tunnetega ja soovidega nad ise uuele aastale vastu tõttavad?

MÕMMIKUTE RÜHMA LASTE UUE AASTA SOOVID:

„Ma soovin sel aastal hakata maja ehitama ja et kõikidel inimestel läheks hästi,“

„Ma soovin, et ma saaks uuel aastal omale ägeda koolikoti.“

„Ma soovin, et keegi ei kakleks ja ei karjuks.“

„Ma soovin, et saaksin endale koera ja et kõik oleksid sõbralikud ja rõõmsad.“

„Ma soovin, et uuel aastal toimuks midagi põnevat ja et inimestel oleks hea tuju.“

„Ma soovin, et puud kasvaksid kiiremini vanaema-vanaisa juures, et saaks need ära müüa“

„Ma soovin, et sel aastal tuleks sõpradega pidu. Ma soovin sel aastal saada omale enda tuba.“

„Ma soovin, et teistel inimestel oleks sel aastal hea elu ja ilus kuusk. „

„Ma soovin, et mul tuleksid sellel aastal ilusad ja tore-dad sõbrad.“

„Ma soovin, et pruunid inimesed (aafrika inimesed) saaksid rohkem riideid.

„Ma soovin, et pruunid inimesed (aafrika inimesed) oleksid targad ja saaksid rohkem tööd.“

„Ma soovin, et kõik pered

oleks sõbr neil läheks hästi“

„Ma soovin sellelt aastalt palju armastust.“

„Ma soovin kõikidele teistele headust, et kõigil oleks oma kodu ja süüa oleks kõigil. „

„Ma soovin, et kõigil inimestel tuleksid toredad sünnipäevad.“

„Ma soovin, et mul oleksid koolis head hinded. „

„Ma soovin, et kõikidel oleks elekter.“

Mõmmikute rühma õpetajad Maris ja Tiit

Surju Kool

Surju Kool pidas jõulupidu Luitemaa mändide all

Surju koolipere võttis aasta lõpus ette jõulumatka Luitemaa mändide alla. Virgutav jalutuskäik mööda talviseid metsateid pani nii õpilaste kui ka õpetajate põsed õhetama ning tegi tuju heaks.

Muinasjutulises metsaaluses ootasid matkaselle kuum jook ja piparkoogid, erinevad mängud ning tegevused

alates muinasjutu koostamisest kuni laulude seletamiseni kehakeele abil. Külla tuli ka jõuluvana, kes ei andnud kingitusi kätte enne, kui etteastet kuulatud-vaadatud.

Koolipere pidas ka metsaasukaid meeles, kellele pandi metsa alla nosimist.

Enne jõuluvahetega korraldas

Oma Riigi valitsus juba pika traditsioonina kahepäevase jõululaada. Soovijatel oli võimalus osta headparemat, milleks olid omavalmistatud piparkoogitaigen ja piparkoogid, erinevad maiustused ja omameisterdatud esemed, nagu käevõrud ja helkurid.

Veronika Meibaum

Surju Lasteaed

Surju Kooli lasteaia pere tegemistest

Meie lasteaia pere on toimekas, suminat ja sagimist täis nagu töökas mesilastaru. Meie igapäeva elu ja tegemiste juurde mahtus käesoleva õppeaasta esimeses pooles mitmeid huvitavaid projekte, külalisi, sündmusi ning jõudsimme nii vaadata kui ka ise teha teatrit.

Õppeaasta algaski Saarde Valla laste- ja noortepäevaga. Selle raames toimus Surju Koolis lasteaialastele mõeldud lasteteater Trumm etendus "Imeline puhkus". Vaatasime tagasi möödunud pikale suvepuhkusele ja seadsime vaimu valmis uueks alanud aastaks.

Oktoobrikuus külastas meid Kilingi-Nõmme Päästekomando: suuremale rühmale toimus loeng tuleohutusest ja lapsed said lähedalt tutvust teha tuletõrjeautoga. Kohal oli ka tuletõrje-ATV – küll see pakkus põnevust! Lapsed said näha ja katsuda tuleohutusvahendeid.

Oktoobri tegemiste sisse mahutasid ka pisut ebatavalised külalised, keda lasteaiaõuel iga päev ei kohta – külla tulid kaks kana. Õppeprogramm "Kana Elu" käigus õpiti lähemalt tundma seda tavalist ent paljude jaoks kauget kodulindu. Küllastuse raames sai räägitud kanadest, sulgedest, skeletini. Uuriti mune nii pildilt kui ka füüsiliselt. Lapsed said oma käega katsuda linnuluid ja munakoori, teha pai päris kanadele. See oli mõne lapse jaoks päris esimene kord nii lähedalt kana näha ja katsuda.

Novembri alguses viis Punane Rist läbi esmaabi õpetuse loengu. "Väikesed esmaabiandjad", mille käigus kogusid lapsed hoolega teadmisi, mida teha siis, kui juhtub

Kilingi-Nõmme Päästekomando külaskäik

Tuttavad „Loomad” lasteaias

õnnetus ja verd jookseb, kuidas käituda põletushaavadega ja mida teha ning kuidas siduda, plaasterdada, tohterdada kukkumisest saadud vigastusi. Loodetavasti on lapsed peale selle teemalist õpitut julgemad ja teadlikumad, kuidas ennast või sõpra õnnetuse korral aidata.

Novembris toimus Surju Kooli lasteaia perel ka spordipäev, kus pandi proovile oma kehalised võimed ja anded. Oli tegus ja lõbus päev.

Jõulukuud alustasime taaskord põneva külalisteatri Miku-Manni

Õppeprogramm "Kana Elu"

Lasteteater etenduse "Kulda Väärt" vaatamisega. Etendus oli lõbus ja kaasahaarav ning rääkis sõpruse väärtusest. Etenduse ajal kaasati lapsed etendusse ja lastele väga meeldis. Detsembris saime viimaks ka ise pisut teatrit teha – seda veidi ebatraditsioonilise jõulupeo näidendi harjutamise ja esitamise valguses. Selleks, et kõik ausalt ära rääkida, alustame sellest, et valisime õpetaja Piaga jõuluetenduse "Jänkupere jõulud".

Alustasime suure õhinaga laulude ja sõnade õppimist. Õppimine ja mängulust kestis terve pika kuu. Peaproovis pakkusid lastele suurt elevust õpetajate elutruud loomakostüümid. Õpetajad olid muutunud jänesteks, karudeks, rebasteks, siilideks ja isegi kaks vahvat sõbralikku hunt luusisid ringi. Märkamatu jõudiski kätte peoõhtu. Lasteaiahoov muutus kui võluvael imeliseks muinasjutu võlumaaks. Seekordne jõulupidu oli pisut ebatraditsiooniline, sest kogu sündmus toimus õues, meie maagilises hubases lasteaiahoovis, kus lastevanemad said end kostitada kuuma tee ja maitsevate piparkookidega. Kogu etendus möödus kui tõeline muinasjutt, mille lõpus jõudis laste juurde kauaoodatud jõuluvana. Aitäh lastevanematele, kes aitasid etenduse tõetruuks luua!

Esimene poolaasta oli ka suurte muutuste aeg lasteaia pere personali seas. Meie armsast pesast lahkusid uutele huvitavatele väljakutsetele ja õppimist täis radadele hoiurühma õpetaja Marika Siigur ja kooliminejate rühma pikaajaline õpetaja Jane Ats. Marika asemele tuli uut hingamist tooma ja looma ning kõige väiksematega vundamenti alustasid ehitama Gerli Afanasjev. Jane ülesanded võttis üle meie oma majast, Lepatriinude rühmas tegutsenud Merje Holm ning Merje rõõmud ja ülesanded on nüüd Angeelika Siigur'i kättes. Palju edu ja tuult tiibadesse nii radasid vahetanud kui ka uutele kolleegidele!

Anneli Järvesaar
Surju lasteaed

PARIMATEST PARIMAD 2021 SPORDIAASTA KANDIDAADID

PARIM MEESSPORTLANE 2021

KRISTJAN PUUSEPP

Ala	Võistus	Osalejad	Koht
Saarde XII MV lamades surumises	Pärnumaa XIII MV lamades surumises +105 kg	9	7
	WSF BALTIC CUP - Emajõe rammumees	6	5
		11	6
Eviko Sarja rammumees	Räpina etapp	10	3
	Narva etapp	8	3
	Rapla etapp	10	5
Sisesõudmine	Kiirusliku vastupidavuse tšempionaadi kõigi aegade tippmark sõudeergomeetri tõmmetes 2000 m (06:21,4)		
	SKS Sisekaitseakadeemia 200 m		1
	SKS SIKERO 200 m	22	1
	SKS Sisekaitseakadeemia 200 m	37	1
Jõutõstmine	Eesti MV kl.lamades surumises (120 + kg) absoluutarvesus	6	2
	Eesti MV lamades surumises varustusega (120+ kg)	3	3
	Fitness 5	2	2

RINGO VAINLO

Võistlus	Osalejad	Koht
Eesti MV klassikalises jõutõstmises -83 kg	14	3
Saarde valla XII MV lamades surumises Pärnumaa XIII MV lamades surumises -83kg	2 2	1 1
Fitness 5	2	1

MAIDO KALJUR

Ala	Võistlus	Osalejad	Koht
Orienteerumine	Eesti MV tavarada	18	2
	Eesti MV öine	13	8
	Eesti MV sprint	12	3
	Eesti MV pikk rada	11	1
	OK Orvand sprindi AV	7	1
	46. Eestimaa suvemängud	40	1
	ESS Kalevi Suvejooks	14	1
	Suunto Games	20	3
	Tallinna, Järva- ja Raplamaa MV tavarada	17	3
	Põlva maakonna MV tavarada	7	2
	Põlva maakonna MV teade	6	2
	Tallinna MV paaristeade	7	1
	Tallinna MV öine	11	1
	OK West AV ja Pärnumaa MV	10	1
Osales Saarde rahvaspordisarja “Liigume terviseks” 4 etapil			

PARIM NAISSPORTLANE 2021

MARI-LIIS KALJUR

Ala	Võistlus	Osalejaid	Koht
Orienteerumine	ESS Kalevi Suvejooks	3	1
	Tallinna MV öine	9	1
	46. Eestimaa suvemängud	20	11
	Hiiumaa 60. karikavõistlused	9	6
	Suunto Games	9	3
	Tallinna, Järva ja Raplamaa MV tavarada	4	3
	OK Orvand sprindi AV	9	6
	33. Koprakarikas	5	1
Osales Saarde rahvaspordisarja “Liigume terviseks” 4 etapil			

PARIM NOORSPORTLANE 2021

MARKUS KALJUR

Ala	Võistlused	Osalejaid	Koht
orianteerumine	Eesti MV tavarada	15	9
	Eesti MV sprint	19	9
	Eesti MV öine	27	13
	Eesti MV sprinditeade	17	4
	ESS Kalevi Suvejooks	10	3
	Balti MV teade	9	3
	Pärnu linna ja maakoolide MV	30	1
	Tallinna, Järva- ja Raplamaa MV, tavarada	12	3
	Tallinna MV, paaristeade	7	2
	Tallinna MV, öine	6	3
	OK Orvand sprindi AV	15	1
	Suunto Games	16	9
	Pärnumaa neljapäevakute koond	14	1
	Põlva maakonna MV öine	10	2
	Hiiumaa 60. karikavõistlus	7	2
	OK West AV ja Pärnumaa MV	6	3
13. SK Saarde kiirusliku vastupidavuse tšempionaat		2	2
osales Saarde rahvaspordisarja 5 etapil			

ANDERO-STIG SAARPERE

Ala	Võistlused	Osalejaid	Koht
Orienteerumine	XXXIII Suunto Games (M10TR)	5	1
	Hiiumaa 60. karikavõistlus (M10NR)	10	1
	33. Kopra karikas (M10NR)	12	3
	Pärnumaa neljapäevakud (koond)	8	1
	Eesti Koolispordiliidu MV valikorianteerumises	11	1
Suusatamine	Abja MV 1-4 klass	9	1
	Mulgi valla lahtised MV		1
	Pärnumaa MV (M10) vabatehnika	11	4
Kaugushüpe	Alas-Kuul heategevuslik hüppepäev	12	1
Joonejooks	SK Saarde kiiruslik tšempionaat	6	1
Mitmevõistlus	K-N koolispordi mitmevõistlus	28	3
Osales Saarde rahvaspordisarja 5 osavõistlusel			

ELMAR JEFIMOV

Ala	Võistlused	Osalejaid	Koht
kergejõustik	TV 10 OS Pärnumaa kettaheide		3
	Rohelise Jõemaa suvemängud kuulitõuge	10	5
	60 m jooks	12	5
	Pärnumaa MV odavise	8	3
Rulluisutamine	Rohelise Jõemaa suvemängud	5	1
Mitmevõistlus	K-N koolispordi mitmevõistlus	17	1
Osales Saarde rahvaspordisarja 3 etapil			

TÕNIS HENDRIK TALLO

Ala	Võistlused	Osalejaid	Koht
kergejõustik	TV 10 OS Pärnumaa kettaheide		3
	Rohelise Jõemaa suvemängud kuulitõuge	10	5
	60 m jooks	12	5
	Pärnumaa MV odavise	8	3
Rulluisutamine	Rohelise Jõemaa suvemängud	5	1
Mitmevõistlus	K-N koolispordi mitmevõistlus	17	1
Osales Saarde rahvaspordisarja 3 etapil			

Ala	Võistlused	Osalejaid	Koht
kergejõustik	EMSL Jõud MV kergejõustikus kuulitõuge	3	3
	odavise	3	2
	Rohelise Jõemaa suvemängud Saarde võrkpall võistkonnas	5	1
	kuulitõuge	10	1
	60 m jooks	12	1
	Pärnumaa MV kuulitõuge	2	1
SK Saarde kiiruslik tšempionaat		2	1
K-N koolispordi mitmevõistlus		11	1
Osales Saarde rahvaspordisarja 3 osavõistlusel			

PARIM NOORSPORTLANE 2021

DAGNE ORIEHOV plokkvibu

Ala	Võistlus	Osalejaid	Koht
Plokkvibu	Estonian Open 2021		
	Määratud kaugustega loomaring	1	1 ER
	Maastikuring	1	1 ER
	Jahiring	1	1 ER
	Vibuvõistlus Kõveri Eri	1	1
	Eesti Maastikuvibu liidu MV vibujahis	1	1
	Kullamaa Vibufestival	1	1
	Hiieküti VIII mööduvõtt Saaremaal	1	1
	Eesti Maastikuvibuliidu sise MV		
	20yard+Flint	1	1 ER
	Eesti Vibuliidu sise MV 15 m harjutus	6	2
Osales Saarde rahvaspordisarja "Liigume terviseks" 2 etapil			

LAURA-LIIS KALJUR

Ala	Võistlus	Osalejaid	Koht
Orienteerumine	Eesti MV sprint	28	5
	Eesti MV öine	16	11
	Eesti MV tavarada	23	8
	Eesti MV sprinditeade	17	4
	Tallinna MV, paaristeade	7	2
	Tallinna MV, öine	8	1
	Põlva maakonna MV, tavarada	8	2
	Suunto Games	13	3
	OK Orvand sprindi AV	16	1
	OK West AV ja Pärnumaa MV	6	2
	ESS Kalevi suvejooks	5	1
	33. Koprakarikas	13	3
	Pärnumaa neljapäevakute koond	8	1
	Pärnu linna ja maakoolide MV	47	1
	Xt sport rogainisari	9	1
	Rohelise Jõemaa suvemängud		
	500 m jooks	11	2
	60 m jooks	14	3
14. SK Saarde kiirusliku vastupidavuse tšempionaat		3	3
Kilingi-Nõmme koolispordi mitmevõistlus		17	1
Osales Saarde rahvaspordisarja "Liigume terviseks" 7 etapil			

GRETHE KAROLINE KALJASTE

Ala	Võistlus	Osalejai d	Koht
Kergejõustik	Eesti MV teatejooksudes		
	4x100 m teatejooks	10	3
	TU18 100m+200m+300m+400m teatejooks	10	1
	Eesti Spordiliit Jõud MV kaugushüpe TU18	6	1
	Eesti Spordiliit Jõud MV 100m TU18	6	3
	Karel Leetsari mälestusvõistlus		
	60 m jooks	6	4
	kaugushüpe	12	6
	Rohelise Jõemaa suvemängud (U18)		
	60 m jooks	15	1
	kaugushüpe	12	1
	Eesti noorte MV 100	29	12
	Eesti noorte MV	22	12
	K-N koolispordi mitmevõistlus	14	1
Osales Saarde rahvaspordisarja "Liigume terviseks" 1 etapil			

2021. A SPORDITOETAJA

COOP KILINGI-NÕMME

Toetas auhindadega kohalike spordisündmusi: Majjooks, discgolfi sari ja Jõuluturniir.

ALAS-KUUL AS

Jätkas 2021. aastal Saarde võrkpallimeeskonna peasponsorina. Toetas Heategevuslikku hüppepäeva. Hüpatud sentimeetrid teisendati eurodeks, millega toetati 453,23 euroga meie valla noori jalgpallureid.

SAARDE KOMMUNAAL

Toetas 2021. aastal Saarde raskejõustiklasi ning oli abiks mitmete kohalike spordivõistluste korraldamisel.

EUROPEAN FOODS OÜ
ICONFIT

Saarde vallas toimub aastas kaks traditsioonilist raskejõustiku võistlust. Kevadel Saarde valla lahtised MV lamades surumises toimuvad Kilingi-Nõmme suveaia koos Livonia kevadlaadaga ja Jõuluturniiri raames toimuv jõulade mitmevõistlus FITNESS5. Mõlema võistluse auhinnavalua katab ICONFIT. Lisaks e-poele on ICONFIT tootevalik kättesaadav Kilingi-Nõmme spordihoones.

VISU SPORDIPOOD

Toetas 19. Kilingi-Nõmme triatloni/duatloni auhinadega.

RIVERBED INN

19. Kilingi-Nõmme triatloni peauhind. 19. Kilingi-Nõmme triatlonil osalejate vahel loositi välja ööbimine kahele Kanakülas, Halliste jõe ääres asuvas Riverbed Inn peegel majas. Pakett sisaldas veel iglusauna, toitlustamist Vardia talus ja kanuumatka.

AASTA SPORDITÖÖTAJA 2021

TANEL BUSTRÖM

Kuulub EJL juhatusse. Tema organiseerimisel toimusid 2021. aastal Kilingi-Nõmmes kahed Eesti MV lamades surumises. Korraldas suveaia igakevadised Pärnumaa MV lamades surumises ja Jõuluturniiri Fitness5. On Kilingi-Nõmme spordihoone jõusaalis mentoriks kõigile soovijatele.

ÕNNESTUNUIM SPORDISÜNDMUS 2021

ALAS-KUUL
HEATEGEVUSLIK
HÜPPEPÄEV (VOL 3)

Hüppepäeval hüpati kugust, paigalt kolmikut, kõrgust ja Ronaldo harjutust. 62 osaleja hüpete kogusumma oli 453,23 €, mille eest osteti Saarde noorte huvitegevusele jalgpalli varustust.

2. SAARDE KINNINE
DISCGOLFI SARI

Võistlussari, mille saavad osaleda vaid Saarde valla inimesed, toimus teist aastat. Kokku oli kaheksa etappi, millest võttis osa 45 kohalikku discgolfarit.

KÕVERI
SPORDIPÄEV

Spordipäev oli Saarde rahvaspordisarja "Liigume terviseks 2021" 6. etapp. Spordipäeval sai võistelda triatlonis, duatlonis, SUPlauaga teatesõidus, maastikuvibu laskmises ja lõbusas kärurallis.

SAARDE VALLA
MV LAMADES
SURUMISES

Võistluse raames on selgunud Pärnumaa meistrid alates 2009 aastast. 2021 osales Kilingi-Nõmme suveaia toimunud võistlusel 29 raskejõustiklast.

SPORT

2021 a. Saarde valla spordiaasta parimad

Märgi, kes on Sinu arust iga kategooria parim.

Parim meessportlane (sünd 2002 ja varem)	
1	Kristjan Puusepp
2	Ringo Vainlo
3	Maido Kaljur
Parim naissportlane (sünd 2002 ja varem)	
1	Mari-Liis Kaljur
Parim noormees (sünd 2003 - hiljem)	
1	Markus Kaljur
2	Andero-Stig Saarpere
3	Elmar Jefimov
4	Tõnis Hendrik Tallo
Parim neiu (2003 - hiljem)	
1	Dagne Oriehov
2	Laura-Liis Kaljur
3	Grethe Karoline Kaljaste
Aasta sporditoetaja	
1	COOP Kilingi-Nõmme
2	ALAS-KUUL AS
3	Saarde Kommunaal
4	European Foods OÜ
5	Visu Sport OÜ
6	Riverber Inn
Aasta sporditöötaja	
1	Tanel Buström
Õnnestunuim spordisündmus	
1	Alas-Kuul AS heategevuslik hüppepäev (vol 3)
2	2. Saarde kinnine discgolfi sari
3	Kõveri spordipäev
4	Saade valla MV lamades surumises
Nimi:	
Allkiri:	

Saarde Jõuluturniiri võeti kokku Ilvese peol

Saarde Jõuluturniir lõppes taas Ilvese peoga. Kõige enam rõõmustasid selle üle võimlejad, kes said üle pika aja publiku ette. Esmakordselt esitas avalikkusele oma uue kava VK Githa vilistlasrühm. Publiku reaktsioon kinnitas, et kava on 29. jaanuaril toimuvaks GymnaFestiks küps. Võimlemispausil tehti kokkuvõte kuus nädalavahetust väldanud SK Saarde kiirusliku vastupidavuse tšempionaadist. Vanuseklasside võitjad on Kren-Marten Krapp, Maria Kohv, Andero Stig Saarpere, Crystal-Eliis Krapp, Tõnis Hendrik Tallo, Grete-Liis Krapp, Kristjan Puusepp, Vahur Luik, Kaie Parts, Martti Rooden ja Kristi Sutt. Jõuluturniiri 266 loosisedeli hulgast tõmbas peo maskott Ilves kaks uue spor-

dikoti omanikku - Gregor Oriehov ja Krister Toomla. Mõlemad poisid osalesid võrkpalli pallilahingus. Tänu Kilingi-Nõmme

majandusühistule, kes ei jät- nud märkamata ka Jõulutur- niiri korraldajaid. Kiirusliku vastupidavuse tšempionaat tulemusel on

leitavad SK Saarde kodule- helt.

Toivo Tallo
Kilingi-Nõmme Spordi-
hoone juhataja

Koroonavõistlustest

26. detsembril 2021.a. toimusid Tihemetsa spordihoones Saarde valla MV koroonas. Osales 14 mängijat. Saarde valla meistriks meeste seas tuli Taivo Raid, hõbemedalile mängis Vello Stimmer ja pronksi sai Ülo Liblik. Naiste meistritiitli võitis Ingeliina Kore ja 2. koha saavutas Anette Einmann. SK Vaablase 3 parimat olid Eiki Lehemets, Raul Tam- miste ja Enn Pruul. Noorte medalid said Ingeliina Kore, Randar Rätsep ja Anette Einmann.

8. jaanuaril toimusid sealsamas Pärnumaa MV mees- ja naispaaridele. Saarde valla mängijad said 2 ja 3. koha. Hõbemedali väärilised olid Eiki Lehemets ja Vello Stimmer. Pronks- medalid said Tõnis Laks ja Kalev Lillemets. Saarde valla neiu Ingeliina Kore ja Anette Einmann tulid

naiste hulgas hõbedale ning pronksi võitsid Ave Laks ja Birgit Ojamets.

9. jaanuaril toimusid Pär-

numaa MV segapaaridele. Võitjateks tulid Õie Malm- berg ja Guido Trees, 2. koha said Ave ja Tõnis Laks ja 3.

koha tulid Anette Einmann ja Eiki Lehemets.

Eiki Lehemets

TIHEMETSJA HUVI- JA SPORDIKESKUSES

LAUPÄEVITI KELL 15.00 MÄNGULINE LIIKUMINE LASTELE

ERINEVAD LIIKUMISTEGEVUSED SOBIVAD LASTELE, KEL VANUST 4-10 ELUAASTAT!!

SPORTLIKKE TÖÖTUBE VIIB LÄBI MARJE INFO TEL. 551 7574

OTSIN KLIENTIDELE:

• MAJA • TALU • MAAD

HELISTA JUBA TÄNA!

PAKUN KIIRET JA TURVALIST TEHINGUT!

Ants Vessmann Tel 528 6224
Kutseline maakler ants@tonisson.ee

www.tonisson.ee Rüütli 47 Pärnu Tel +372 447 5555

Tõnisson KINNISVARA

Saarde läbi ajaloo prisma

240

1961

NSV Liidus toimus raha-reform, uut raha sai vana vastu 10 korda vähem. Kilingi-Nõmmes käis rahavahetus Pärnu tn 37 miilitsavoliniku töökabinetis kl 10.00-13.30. Talil vahetati raha rahvamajas. Metsamajandi kassapidaja Juta Matsi maksis Maranal 2 nädala palka välja ja see oli harjumatult väike – 55...90 uut rubla. Kilingi-Nõmme rahavahetuspunkt töötas kuni

30. jaanuarini, edaspidi sai raha vahetada NSVL Riigipanga vahetuspunktis Abja-Paluojaal.

1. jaanuarist alandati Kilingi-Nõmme Tarbijate Kooperatiivi maakauplustes villaste ja siidikangaste, pealisriiete, pesu ja peakatete hindu keskmiselt 7%.

1. jaanuarist hakkas kehtima uus liikluseeskiri. Selle tutvustamiseks korraldas metsamajandi direktor Heino Teder oma majandi

autojuhtidele põhjalikud erialased õppused, et tagada häireteta töö. Teedel kontrollis masinaid liiklusinspektor Endel Untera.

Helene Toomikas Kilingi-Nõmmest sai I järgu „Emamedali“ (6 last) ja Härta Pukk Nõmme soovhoosist II järgu „Emamedali“ (5 last).

Tihemetsa tehnikumis avati kino, mis töötas kolmapäeval ja pühapäeval. Kolmapäeval näidati lisaks

õppefilme ja pühapäeval filme lastele. Tehnikumi moodustati Abja motoklubi filiaal.

Kilingi-Nõmme Kesk-kooli seinaleht kandis nime „TU-114“, Tali koolis „Kooli Hääl“, Longi algkoolis „Kaja“, Veelikse algkoolis „Meie Noored“, Laiksaare „Tõde“.

Kilingi-Nõmme Kesk-koolis astusid komnooreks Mari Kuuse, Maili Pärna, Maaja Moppel ja Maimu

Kangur.

29. jaanuaril oli linna kultuurimajas külas Nuia kultuurimaja näitering Paul Kilgase komöödiaga „Vesiroos“.

Jaanuaris lõppesid Kilingi-Nõmme Kesk-kooli esivõistlused lauatenises tasavägiste mängudega. Kolmekordne rajooni meister Ilmar Pikkur kaotas Jüri Kõrvitsale 1:2, Jüri Kõrvits kaotas Mati Pukale ja Arne Juurikale. Kooli meistriks

tuli Arne Juurika ja Mati Puka vahelise mängu tulemusena Mati Pukk.

Jaanuari lõpus sai teatavaks, et Kilingi-Nõmme linna haigla peaarsti asetäitjal ravi alal Ivo Viedebaumil on võimalus sõita turistina Soome 30-liikmelise Eesti grupi koosseisus, rong väljus Leningradist.

Jätkub

Olev Paukson

Esimese EW aegne linna peakraav, kus voolas Pärnu tänava äärsete majade must vesi ja vihmavesi. Eriliseks teeb selle see, et majaesised sissekäikude truubid olid tehtud majade ette maakividest. Pilt Pärnu ja Kooli tänava nurgal, näha ka jalakäiate kõnnitee ja munakividest Pärnu tänav

Esimese EW Pärnu tn. 37 (Uus 39) Hendrik Kase Talurahva Kaubamaja. Majas töötas ka firma ROTERMANNI jahuladu. Hiljem pidas poodi ka Mitt Hendrik. Maja keskel töötas ka Reutt Minna kompekitööstus „Regina“. Maja teises otsas pidas Kurm Linda juukselõikamisega ametit. Pilt võetud Pärnu ja Laada tänava nurgal

Tööd alustas uus abivallavanem

Alates 3. jaanuarist 2022 töötab Saarde Vallavalitsuses abivallavanemana Mait Talvoja.

Mait Talvoja: “Sündinud olen 1959. aastal Läänemaal ning seal lõpetasin ka keskkooli. Seejärel asusin õppima tänasesse Tallinna Tehnikaülikooli (tollane TPI), mille lõpetasin 1982. aastal mehhaanika inseneri kutsega ja vastavalt tollasele korrale suunati mind tööle Pärnu Kalakombinaati.

Sealt alates olen töötanud Pärnus erinevates asutustes projektjuhina ning tegevjuhina. Alates aastast 2000 olen tegev olnud avalikus sektoris, mil asusin tööle Pärnu Linnavalitsuse majandusosakonna juhatajana. Peale haldusreformi aastal 2017 asusin sarnasele tööle Põhja-Pärnumaa Vallavalitsuses. Pikka aega olin ka Paikuse Vallavalikogu liige ning juhtisin

volikogu tööd 12 aastat.

Abikaasa töötab Pärnu Haiglas perenaisena. Mul on 2 täiskasvanud tütart ning olen ka vanaisa kolmele lapselapsele. Vabal ajal tegelen võimaluste piires võrkpalli ja tennisega, lisaks meeldib reisimine.”

Abivallavanema vastutusalas on töö korraldamine järgmistes tegevus-

valdkondades: keskkond, jäätmekäitlus, heakord, transport ja liikluskorraldus, teede remondi ja -hoiu planeerimine, tänavavalgustus, maakorraldus, ehitusala tegevus, planeerimine, energeetika, ühisveevärk ja -kanalisatsioon, vallavara jooksev haldamine.

Eesti lapsed valivad parimat lastekirjanikku ja illustraatorit

Eesti Lastekirjanduse Keskus kutsub 6–13-aastaseid lugejaid valima Nukitsa konkursil oma lemmikkirjanikku ja -illustraatorit. Hääletada saab 6. jaanuarist kuni 23. veebruarini 2022 nii raamatukogudes üle Eesti kui keskuse veebilehel.

Nukitsa konkurss on Eesti Lastekirjanduse Keskuse lugejaküsitlus, mis toimub iga kahe aasta järel ning leiab aset juba 16. korda. Ettevõtmise eesmärgiks on väärtustada lasteraamatuid, populariseerida lugemist ning tunnustada meie lasteraamatute autoreid ja kirjastajaid. Konkursil annavad viimase kahe

aasta algupärastele lasteraamatutele tagasisidet noored kirjandussõbrad ise.

Lapsed saavad hääletada autorite poolt, kes avaldasid 2020. ja 2021. aasta jooksul algupärase lasteraamatu. Et kahe aasta jooksul ilmunud teoste hulk on suur, on lugejatele abiks eelnevalt kit-sendatud nimekiri, millesse valiti sada raamatut.

Võitjad kuulutatakse välja auhinna peol, mis toimub 2. aprillil 2022 lastekirjanduse keskuses. Võimaluse korral kutsutakse peole ka hääletuses osalenud lapsi üle Eesti ning neil on võimalik oma lemmikautoritega kohtuda. Enim hääli saanud kirjanik

ja illustraator saavad auhin-naks Nukitsa pronkskuju ja rahalise preemia.

Nukitsa konkurssi korraldab Eesti Lastekirjanduse Keskus iga kahe aasta tagant alates 1992. aastast. Varasemate laureaate hulk kuuluvad näiteks kirjanikud Ilmar Tomusk, Andrus Kivirähk, Kristiina Kass ning kunstnikud Hillar Mets, Heiki Ernits, Edgar Valter jt.

Triin Soone

Eesti Lastekirjanduse Keskuse direktor

DEMENTSUSEGA INIMESTE LÄHEDASTE TUGIGRUPP PÄRNUS

Olete oodatud Pärnu dementsusega inimeste lähedastele mõeldud tugigruppi, mis toimub 24. jaanuaril kell 17.00-19.00 Pärnu sotsiaalkeskuse päevakeskuses aadressil Ravi 2/1.

Oma osalusest palume teavitada tel 5368 1850 või e-posti teel ravi2paevakeskus@sotsiaal.ee. Palume kaasa võtta vaktsineerimise või läbipõdemise tõend. Tugigrupp on kõigile tasuta!

Näitus Edgar Valteri imeline pokumaailm

Kilingi-Nõmme klubis
6. jaanuarist 25. veebruarini

Uued vallakodanikud

Anu Saare ja Rando Tekkeli
perre sündis 13. detsembril 2021 poeg
MARKKUS TEKKE

Aile Kulli ja Priit Iire
perre sündis 15. detsembril 2021 poeg
ROBIN IIR

Lisbeth Vinteri ja Sten-Erik Andersoni
perre sündis 09. jaanuaril 2022 tütar
IIRIS ANDERSON

Marleen Parmu ja Arko Koksi
perre sündis 10. jaanuaril 2022 poeg
ARKO JUUNIOR KOKS

Õnitleme!

Jaanuar

EDA KOSENKRANIUS	91
JUHAN PIKKUR	90
HELDI LÜLL	90
AINO JANSON	90
MARTA TALISAAR	89
ZELMA JAKOBSON	88
VELLO SILD	88
OLEV NÄÄR	87
MILVI KUNINGAS	87
EHA SARAPU	87
VIRVE MARDU	86
MARET JAAKSON	86
AITA KRAAV	85
ILDA PUKK	84
LEHTE JUUST	84
ANNA VAHING	84
MAIE-KOIDULA KUUSK	83
MARI-ANN MÖLDER	83
SALME VASSILJEV	83
LEA TIIDO	82
AINO PARROL	82
PEETER KRUSAMÄGI	82
ELLE SUURVARIK	82
MAIE ERJEMIN	82
HEINAR KARTAU	82
MARET HALLIKO	80
VALENTINA RATTAM	80
KAUPO TIIT	80
MALLE MESI	80
ENDEL REILENT	80
PAUL TUULIK	80
EEVI UUSTAMM	80
ILLE PEDDAI	75
ÜLO OJA	75
ARVO KASE	75
TIINA LUIK	70
RANDAR PÄRN	70
VIRVE REIDLA	70
GALINA KULLAMÄE	70
VELLO LÄÄNE	70
ELMAR MELNITS	70

Vallaelanikud, kes ei soovi oma sünnipäeva avaldamist ajalehes, peaksid sellest teatama e-posti aadressile mari.treial@saarde.ee, info@saarde.ee või telefonidel 449 0138, 449 0135 hiljemalt eelneva kuu 15. kuupäevaks.

OSTAN NÕUKAAJA ESEMEID:
portselanist nõud, klaasist nõud ja vaasid, keraamika,
kunst, heliplaadid, raamatud, mänguasjad, hõbe jne.

Tel. 580 30 458

Toimetust ootab kaastöid ja reklaame e-posti aadressile
signe.laagus@saarde.ee 15. kuupäevaks.

Kuhu minna meie vallas

Laupäeval, 29. jaanuaril kutsub MTÜ
Tihemetsa kogukond veetma päeva Tõnu
Jürgensoniga. Vajalik eelregistreerimine kuni
25.01.22 e-postile tihemetsamty@gmail.com,
info telefonilt +372 5375 4672

Esmaspäeval, 7. veebruaril kell 10.00
Hindpere Optika silmade kontroll ja prillide
müük Kilingi-Nõmme klubis.

Pühapäeval, 13. veebruaril kell 15.00
Sõbrapäeva disko Tihemetsa mänguväljakul,
info telefonilt +372 5375 4672.

Kolmapäeval, 16. veebruaril kell 19.00 Vaba
Baskini teatri etendus „Professor sai värsk
õhu mürgituse“. Mängivad Ott Sepp, Juss
Haasma/Ivo Reinok, Marika Korolev, Inga
Lunge, Kalle Sepp ja Indrek Taalmaa.
Pilet 20 eurot/22 eurot.

Teisipäeval, 22. veebruaril kell 15.00
Üldplaneeringu eelnõu avaliku väljapaneku
tulemuste avalik arutelu Surju Rahvamajas ja
kell 17.30 Kilingi-Nõmme klubis.

Kolmapäeval, 23. veebruaril kell 18.00
Saarde valla kultuuri- ja spordirahva Tänapäev
Kilingi-Nõmme klubis.

Neljapäeval, 24. veebruaril kell 14.00 Eesti
Vabariigi aastapäeva kontsert „Lood
lugudes“ Surju Rahvamajas.

Igal laupäeval kell 15.00 Mänguline liikumine
lastele vanuses 4-10. aastat Tihemetsa Huvij
ja Spordikeskuses. Sportlikke töötubasid viib
läbi Marje, lisainfo telefonil 5517 574

6. jaanuarist kuni 25. veebruarini saab
Kilingi-Nõmme klubis vaadata näitust
Edgar Valteri imeline pokumaailm.

Saarde Arvutid
www.SaardeArvutid.ee

PARANDUS | HOOLDUS | MÜÜK
AVATUD: E-R 10:00 - 16:30

KILINGI-NÕMME
KAUBANDUSKESKUSES
2. KORRUSEL

Ostame VANA TALUKOHA või METSATALU.
Tel. 5395 2504, planeer55@gmail.com

VEOPOISID
TEEB TÕSTE- JA VEOTEENUST
TÕSTUKIGA –
KALLURAUTO kv. max 11 t.
TEL: 50 77 393
VEOPOISID@GMAIL.COM

OÜ ETEST PR ostab
METSA- JA PÕLLUMAAD
Tel 504 5215, 514 5215
info@est-land.ee

PROFESSOR SAI VÄRSKE ÕHU MÜRGITUSE

ESITENDUS 9. VEEBRIARIL 2021 VABARIIGI TEATRIS

Kilingi-Nõmme klubis
Kolmapäeval, 16. veebruaril kell 19.00

Pilet 22 €, pensionär, õpilane 20 €

Piletid müügil Kilingi-Nõmme klubis, Piletimaailmas ja Piletilevis

Sissepääs vastavalt Covid-19 reeglitele!

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

07.veebuar alates 10.00
KILINGI-NÕMME KLUBIS

*kuivasilmatest
*silmarõhu mõõtmine
*optilised päikesepriid

ETTEREGISTREERIMINE
telefonil 5323 2454

Silmade kontroll 20€, prillistajale TASUTA!

Mälestame lahkunuid

ESTA PÄRNPUU
28.12.1930 – 24.12.2021

AINO LEEMET
24.05.1945 – 24.12.2021

TIIT JAANISTE
14.09.1940 – 25.12.2021

MARIA SONG
19.04.1936 – 03.01.2022

AINO ARROS
06.07.1929 – 03.01.2022

MAIMU MIILIMAA
10.04.1941 – 09.01.2022

AIDE-KOIDULA ILULA
28.07.1936 – 08.01.2022

JAAN KRAAV
28.06.1923 – 13.01.2022

ARVI SOON
24.02.1937 – 15.01.2022